



Dalarnas Fornminnes- och Hembygdsförbunds verksamhetsberättelse 2023

Styrelsen för Dalarnas Fornminnes- och Hembygdsförbund (DFHF) får härmed avlämna sin verksamhetsberättelse för år 2023.

Styrelsen

Årsstämman hölls den 22 april på Staberg i Falun. Efter årsstämman hölls konstituerande möte. Styrelsen har under året haft fem protokollförda sammanträden. Arbetsutskottet har sammanträtt vid sju tillfällen.

Styrelseledamöter, revisorer och ersättare har under året varit:

Ordförande

Landshövding Helena Höij.

Ledamöter och ersättare valda fram till årsstämman 2024:

Näs Olle Tranberg, förste vice ordförande, Transtrand

Jan-Olof Montelius, Falun

Kristoffer Olerås, Stora Skedvi

Johanna Gullback, Stockholm

Bente Mellqvist Danielsson, ersättare, Malung

Ledamöter och ersättare valda fram till årsstämman 2025:

Anna-Karin Andersson, andre vice ordförande, Nyhammar

Eva Kempff, Lagnäs

Jon Bodin, Säter

Torbjörn Zakrisson

Mikael Waller, ersättare, Enviken

Christer Björklund, landsantikvarie, ingår som sekreterare i styrelsen.

Tjänstemän

Anna Brorsson, skattmästare

Marina Andersson, hembygdskonsulent, protokollförare

Revisorer och ersättare valda fram till årsstämman 2024:

Ordinarie: Inga Gruvris, Leksand och Anders Johnson, Sundborn

Ersättare: Hans Jonsson, Bjursås och Mats Zetterström, Bjursås

Valberedning

Kersti Jobs Björklöf (sammankallande), Leksand, Kiki Pers, Enviken och Yngve Thorné, Skattlösberg.

Årsstämmans val

Till ordförande för ett år valdes landshövding Helena Höij

Till ordinarie ledamöter för två år (2023-2025) valdes:
 Anna-Karin Andersson, andre vice ordförande, Nyhammar
 Eva Kempff, Laknäs
 Jon Bodin, Säter
 Torbjörn Zakrison

Till ersättare på två år (2023-2025) valdes:
 Mikael Waller, ersättare, Enviken

Som revisorer fram till årsmötet 2024 omvaldes Inga Gruvris, Leksand, och Anders Johnson, Sundborn.
 Som ersättare för samma tid omvaldes Mats Zetterström, Bjursås och Hans Jonsson, Bjursås.

Till valberedning utsågs Kersti Jobs Björklöf, (sammankallande), Leksand och Yngve Thorné, Skattlösberg, samt Kiki Pers, Enviken.

Näs Olle Tranberg valdes till posten som förste vice ordförande. Anna-Karin Andersson valdes till andre vice ordförande. Anna Brorsson valdes till förbundets skattmästare. Christer Björklund valdes till sekreterare och hembygdskonsulent Marina Andersson fick delegation som protokollförare.

Till arbetsutskott valdes Näs Olle Tranberg, Anna-Karin Andersson och Jan-Olof Montelius. Till arbetsutskottet adjungeras hembygdskonsulent Marina Andersson och Dalarnas museums administrativa chef Anna Brorsson, tillika skattmästare.

Representation

Stiftelser

Följande ledamöter har representerat DFHF i **Stiftelsen Dalarnas museums** styrelse:
 Näs Olle Tranberg, ord. med Kristoffer Olerås som personlig ersättare.
 Anna-Karin Andersson, ord. med Mikael Waller som personlig ersättare.
 Jan-Olof Montelius, ord. med Torbjörn Zakrison som personlig ersättare.
 Jon Bodin, ord. med Eva Kempff som personlig ersättare.

Näs Olle Tranberg har representerat förbundet som tillförordnad ordförande i **Knis Karl Aronssons minnesfond**. Eva Kempff har representerat förbundet som ordinarie ledamot med Roger Arvidsson, Åhls hembygdsförening, som ersättare.
 Staffan Nilsson har varit DFHF:s valda revisor.

I **Stiftelsen Danielsgården** i Bingsjö representerades förbundet av Christer Bergin som ordinarie och Johan Nylander, Bingsjö som ersättare.

Förbundet har representerats i **Stiftelsen Husbyringen** av Allan Mattson, Hedemora, som varit utsedd som ersättare för Landsantikvarie Christer Björklund.

I **Dalarnas Försäkringsbolags Kulturstiftelse** representerades förbundet av Karin Perers, Folkärna.

Sveriges Hembygdsförbund

DFHF är ett landskapsförbund som är medlem i Sveriges Hembygdsförbund (SHF). SHF:s riksårsstämma hölls i Halmstad 12-14 maj. Förbundet representerades av Näs Olle Tranberg, Torbjörn Zakrison, Christel Söderberg och Marina Andersson.

Näs Olle Tranberg har representerat DFHF vid Sveriges Hembygdsförbunds ordförandeträffar. Anna-Karin Andersson är förbundsordförande i SHF. Eva Kempff är styrelseledamot i SHF:s styrelse.

Hembygdsförsäkringen

Förbundets regionala representant i Hembygdsförsäkringen har varit Eva Kempff.

Dalarnas Byggnadsvårdspris

Marina Andersson har varit DFHF:s representant i arbetsgruppen och juryn för Dalarnas Byggnadsvårdspris.

Turismprojektet Kulturarvet som besöksmål

Kulturarvet som besöksmål har initierats av SHF och kurser har genomförts i olika län.

Dalmålsakademien

DFHF är medlem.

Medlemmar, medlemskap och medlemsavgifter

DFHF har under året haft 90 medlemsföreningar med 17 726 enskilda medlemmar.

Stödjande enskilda medlemmar i DFHF har varit 963 st.

Medlemsavgiften för stödjande enskilda medlemmar har varit 250 kr/år. Stödjande medlemsföreningar i förbundet, utan enskilda medlemmar, har betalat 2 500 kr/år för sitt medlemskap i förbundet. Hembygdsföreningar har betalat 300 kr/år i medlemsavgift plus 15 kr per medlem och år (13 kr till Sveriges Hembygdsförbund och 2 kr till DFHF) med ett "golv" på 600 kr och ett "tak" på 8000 kr.

ÅRSSTÄMMA

Årsstämman hölls den 23 april på Staberg, Falun, och i samband med den ett konstituerande möte för styrelsen. I årsmötet deltog 64 personer, varav de flesta stannade på den avslutande middagen

HÖSTUTFLYKT

Årets höstutflykt genomfördes med guidad visning kring gamla herrgården av Daniels Sven Olsson och ett besök på Dalarna Folk Fashion Weekend. Ca 20 personer deltog.

VERKSAMHETSFORUM

Ett verksamhetsforum hölls i på Långholmen 22-23 september. Anna-Karin Andersson deltog som riksförbundets ordförande och Näs Olle Tranberg och Marina Andersson representerade DFHF. Bland annat diskuterades kommunikation, framför allt i form av nyhetsbrev, SHF:s strategi, behov av nytt administrativt system samt "vi-känslan" inom hembygdsrörelsen.

PRISER, UTMÄRKELSER OCH BIDRAG

Årets Hembygdsbok

DFHF:s jury beslöt att priset Årets hembygdsbok i Dalarna 2023 skulle tilldelas *Klädd i Nås* av Margaretha Jonth, med en redaktionsgrupp bestående av Erik Thorell, Dåpp Inger Larsson och Leif Lyttkens. Grafisk form Anna K Eriksson. Boken är ett samarbete med Nås hembygdsförening och Nås hemslöjdsförening. Årets jury bestod av Marita Trygg och Satu Sundström. Boken gavs glädjande nog ett hedersomnämmande av Årets hembygdsbok-jury.

DFHF:s bokjury valde också att ge ett hedersomnämmande till *Mockfjärdsminnen*, utgiven av Mockfjärds hembygdsförening.

Årets Hembygdsförening

DFHF utsåg Ulum Dalska till Årets hembygdsförening i Dalarna, och nominerade föreningen till utmärkelsen årets hembygdsförening i Sverige.

Byggnadsvårdspriset 2023

Byggnadsvårdspriset 2023 gick till Sven Erik Eriksson och Ollasgården i Bäsinge. Årets byggnadsvårdspris delades formellt ut den 9 september under en temadag vid Falu Gruva där DFHF deltog.

Släktgårdsdiplom

Följande av DFHF:s diplom för släktgårdar har kompletterats:

- Åkersgården, Österbyn, Svärdsjö
- Couragegården, Wagnäs by, Leksand

Billengrens gåva

Under året har bidragsansökningar beviljats ur Billengrens gåva till:

Grangärde hembygdsförening för *Nyfikenhet möter erfarenhet*, 10 000 kr

Dalarnas museum för *Dalarna Folk Fashion Weekend*, 100 000 kr

Dalarnas museum för utställningshäfte till utställningen *Klädd i Dalarna*, 30 000 kr

Orsa hembygdsförening och Martin Jacobsen för studier av kasusbruk i områdena Orsa, Våmhus och Älvdalen, 15 000 kr.

Stiftarbidrag till Dalarnas museum, 600 000 kr.

Dalarnas museum, teknik för streaming, 15 000 kr

Jubilerande föreningar

Jubilerande hembygdsföreningar 2023.

Stora Skedvi 100 år

Mora hembygdslag 50 år

Elsborgs stadsdelsförening 50 år

Diplom

Inga diplom har delats ut.

Avtackningar

Inga A:son Murmester avgick ur DFHF:s styrelse och avtackades för sitt engagerade och initierade arbete för hembygdsrörelsen.

KOMMUNIKATION OCH OPINIONSILDNING

Årsboken

Hembygdsförbundets årsbok Dalarna 2023, årgång 93, hade denna gång temat skog med titeln *En skog av kunskap*. Redaktionsgruppen har bestått av Näs Olle Tranberg, Kristoffer Ärnäck och Marina Andersson och Jan Olof Montelius som korrekturläsare. Antalet författare 20 st. Boken släpptes den 9 december på Dalarnas museum.

Antal deltagare vid boksläppet, förutom produktionsgruppen, var ca 15 personer. Boken har tagits väl emot sålt bra i Dalarnas museums butik.

Dagsverket

Tidskriften Dagsverket har utkommit med fyra nummer. Tidningens upplaga har varit 2 000 exemplar/nummer. Ansvarig utgivare har varit Christer Björklund, redaktör har varit Marina Andersson. Formgivare Anna K. Eriksson.

Övrigt

- Hembygdsförbundet sprider information, nyheter och inbjudningar till sina medlemmar via ett digitalt nyhetsbrev. Sammanlagt utgick 8 nyhetsbrev under året och hade vid årets slut hade 311 prenumeranter. Nyhetsbrevet har också diskuterats på Sveriges hembygdsförbunds verksamhetsforum med anledning av riksförbundets och de regionala förbundens strävan att öka samarbete och vi-känsla inom rörelsen.

- En Facebooksida skapades 2021 och har under 2023 utvecklats med att knyta an till strategiskt viktiga grupper dit DFHF kan rikta sin information. Sidan har vid årsskiftet ca 500 vänner samt ingår i 60 grupper med diverse olika inriktningar.
- Förbundets hemsida, ligger under www.dalarnasmuseum.se, samt under hembygdsportalen, länkad till www.dalarnasmuseum.se. Under 2023 har hembygdsportalen använts i större utsträckning än tidigare, då mer information har lagts ut under hembygdsportalens sida. Nyheter och aspekter av verksamheten som förbundet vill rikta uppmärksamhet mot noteras lättare liggandes på hembygdsportalens hem

MEDLEMSAKTIVITETER

- SHF har under året erbjudit en rad webbseminarier till sina medlemsföreningar.
- DFHF har under året genomfört föreläsningsserien *Högt och Lågt* i samarbete med Dalarnas museum. *Högt och lågt* har genomförts sista söndagen varje månad under vår- och höstterminen. Under 2023 genomfördes 8 föreläsningar. *Högt och Lågt* kan besökas på plats i Dalarnas museum, men eftersom föreläsningarna streamas kan de också följas via Dalarnas museums youtubkanal, i syfte att öka tillgängligheten och nå ut i länet.
Följande föreläsningar genomfördes:
Forkörning och Forbönder i Dalarna och Bergslagen av Jan-Olof Montelius
Konstnären Lars G Holm berättar (samarbete med konstföreningen)
Klädd i Nås med Margareta Jonht.
Allt är inte guld som glimmar med Sebastian Selvén
Nya arkeologiska rön med Greger Brännström och Eva Carlsson
Hur skriver man om de döda med Peter Reinholdsson
Två basnäringar i Dalarna med Leif Öster
Textilier med Erik Thorell
- Hembygdsföresäkringskonferens på Dössberget i samarbete med Bjursås hembygdsförening.

ÖVRIGA AKTIVITETER

Hembygdskonsulenterna har:

- deltagit i digitala möten med SHF; konsulentträffar, medlemsrapportering, korrigeringar i medlemsregister och andra administrativa uppgifter.
- planerat och genomfört projektet Dalarna Folk Fashion Weekend, som gick av stapeln i september 2023. Projektet var ett samarbete mellan Dalarnas museum, Dalarnas hemslöjdsförbund samt DFHF och utfallet blev mycket lyckat.
- deltagit i referensgrupp när nytt administrativt system har undersökts av SHF.
- genomfört informationsträffar gällande marknadsföring tillsammans med Visit Dalarna.
- jobbat med tekniska lösningar för att förbättra möjligheten att utveckla konceptet *Högt och Lågt* och även genomföra reportage från länet.
- Deltagit i möten med Region Dalarna gällande samarbeten.
- deltagit i Länsstyrelsens diskussioner gällande beredskap vid krissituationer.
- aktiviteter för barn och ungdomar på Gammelgården i Borlänge i samarbete med Dalarnas museum under höstlovet.
- planerat och arbetat med medlemsaktiviteter inför 2024.
- arbetat med programläggning på Dalarnas museum.

Besök i länet

Mora hembygdsdag-besök på årsmöte för att informera om hembygdsportalen

Säfsens hembygdsgård-studiebesök midsommarafton.

Hedemora Gammelgård-besök gällande verksamhet.

Gustafs hembygdsförening-besök vid årsmöte.

Reportageresor för Dagsverket till Färnäs/Mora folkhögskola, Gammelgården i Borlänge samt Gefle-Dala Järnväg.

Norns bruks 20-årsjubileum.

Arvid Backlundsstugan i Svärdsjö-diskussion om pedagogik och verksamhet.

1:e vice ordförande har besökt Mora hembygdslag vid föreningens 50-årsjubileum.

EKONOMI

Hembygdsförbundets resultat och ställning redovisas separat.

Falun 28 februari 2024

*Helena Höij
ordförande*

*Näs Olle Tranberg
1:e vice ordförande*

*Anna-Karin Andersson
2:e vice ordförande*

*Christer Björklund
Landsantikvarie*

Jon Bodin

Jan-Olof Montelius

Torbjörn Zakrison

Kristoffer Olerås

Eva Kempff

*Johanna Gullback
Ersättare*

*Mikael Waller
Ersättare*

*Bente Mellqvist Danielsson
Ersättare*